

Your guide to
sexual health and
wellbeing

Jūsų gidas apie
lytinę sveikatą
ir gerovę

What do you know about...

Chlamydia

Vaginal health

Genital herpes

Gonorrhoea

Genital warts

Ką žinote apie ...

Chlamidijozę

Vaginos sveikatą

Genitalijų herpesą

Gonorėją

Genitalijų karpas

LITHUANIAN

healthier
scotland
SCOTTISH GOVERNMENT

Atminkite, kad infekcija galite užsikrėsti ir neturint lytinių santykių.

NHS Health Scotland leidinys

Edinburgo ofisas

Woodburn House
Canaan Lane
Edinburgh EH10 4SG

Glasgo ofisas

Elphinstone House
65 West Regent Street
Glasgow G2 2AF

© NHS Health Scotland, 2009

NHS Health Scotland yra PSO kolaboracinis
centras Sveikatos Puoselėjimui ir
Visuomeninės Sveikatos Vystymuisi

Mes mielai apsvarstysime prašymus
vertimams į kitas kalbas ir formatus.
Prašome susisiekti su mūsų publikacijų
leidėjais adresu marketing@health.scot.nhs.uk
arba skambinti telefonu 0131 536 5500.

Jūsų gidas apie lytinę sveikatą ir gerovę

Genitalijų karpas: atsakymai į jūsų klausimus

K. Kas yra genitalijų karpas?

A. Genitalijų karpas – tai viena iš dažniausiai pasitaikančių lytiškai plintančių infekcijų (LPI). Jų sukėlėjas – virusas, gerai žinomas, kaip žmogaus papilomos virusas (ŽPV). Genitalijų karpas yra panašios į kitų tipų karpas, kurios gali atsirasti kitose kūno dalyse, kaip pavyzdžiui, ant rankų ar kojų.

Yra daug ŽPV formų. Kai kurios jų gali sukelti gimdos kaklelio vėžį. Genitalijų karpas yra **skirtingos** nuo vėžį sukeliančių karpų tipo. Tas faktas, kad turite genitalijų karpas visai nereiškia, kad turite gimdos kaklelio vėžį. Tačiau, moterys su genitalijų karpomis, kaip ir visos moterys virš 20 metų, turėtų reguliariai atlikti gimdos kaklelio tepinėlio tyrimus kas 3 metai.

K. Kokie yra genitalijų karpų simptomai?

A. Dauguma žmonių neišvysto genitalijų karpų po kontakto su ŽPV. Maždaug 10% užsikrėtusių žmonių turi aiškiai pastebimas genitalijų karpas. Genitalijų karpas gali atsirasti praėjus savaitėms, mėnesiams ar kartais dar daugiau laiko po kontakto su virusu.

Galite pastebėti mažus, rausvus/baltus guzelius arba karpas panašias į kalafijorą. Jos gali pasirodyti po vieną arba grupėmis genitalijų srities viduje arba išorėje. Karpas gali niežėti, bet jos bus neskausmingos, nors gali ir pakraujuoti, jei

bus krapštomos. Jūs galite jas pamatyti ar pajauti pats/pati, arba juos gali pastebėti jūsų partneris ar medicininę apžiūrą atliekantis gydytojas.

K. Kaip galiu užsikrėsti genitalijų karpomis?

A. Virusas gyvena genitalijų odoje, bet nepaplinta po visą žmogaus organizmą. Jis plinta liečiantis odai. Virusas gali būti perduodamas vieno asmens kitam lytinių santykių metu, kai santykiaujate be apsaugos priemonių ar dalinatės sekso žaislais. ŽPV gali likti nepastebėtas ant odos ir gali persiduoti lytiniam partneriui net ir nematant jokių karpų.

K. Kokie tyrimai atliekami genitalijų karpų atveju?

A. Jeigu jūs arba jūsų partneris susirūpinote, kad galite turėti genitalijų karpas, nedelsiant apsilankykite pas savo gydytoją. Galite nueiti į savo vietinį sveikatos centrą arba į lytinės sveikatos tarnybą (kaip pavyzdžiui, GUM (urogenitalinės medicinos) arba šeimos planavimo centrus). Tai specializuotos tarnybos, dirbančios būtent su lytiškai plintančiomis infekcijomis. Jų paslaugos yra visiškai anonimiškos ir galima nueiti be pirminio apsilankymo pas savo bendrosios praktikos gydytoją.

Nėra jokių kitokių tyrimų genitalijų karpoms diagnozuoti, išskyrus gydytojo apžiūrą. Jei viskas jūsų genitalijų srityje jums atrodo ir jaučiasi kaip įprasta, tai reiškia, kad genitalijų karpų neturite. Tačiau, jūs vis tiek galite būti viruso nešiotu. Jei simptomai atsirastų po kurio laiko, reikėtų sugrįžti pas savo gydytoją ar į anksčiau aplankytą kliniką.

Jūsų gidas apie lytinę sveikatą ir gerovę

Žmonės su genitalijų karpomis dažnai taip pat turi kitas LPI, kaip pavyzdžiui, chlamidijozę ir gonorėją. Apsilankius klinikoje, jūsų gydytojas ar seselė pasiūlys atlikti tyrimus, kuriais galės nustatyti šias LPI.

Jeigu jums atliekamas tepinėlio tyrimas, jis taip pat gali parodyti, ar turite karpų virusą, net ir tais atvejais, kai nėra jokių aiškių simptomų. Tais atvejais, kai virusą turite, papildomi tepinėlio tyrimai nėra reikalingi.

K. Jei man nustatė genitalijų karpas, kas bus toliau?

A. Jeigu turite genitalijų karpas, paprastai jums bus paskirtas skystis arba kremas nuo karpų. Jis padės atsikratyti karpų žaizdų. Kremus galima naudoti namuose. Taip pat galimas gydymas atliekant užšaldymą – tai įvykdo gydytojas arba seselė. Abu gydymai nėra skausmingi, tačiau galite jausti nepatogumą, nes jie gali trukti keletą savaičių norint įsitikinti, kad karpas buvo pilnai pašalintas. Daugumai žmonių paprastai reikalingas 4 savaičių gydymas, tačiau jis gali tęstis ir iki 12 savaičių.

Nenaudokite karpas naikinančių vaistų, kuriuos galite įsigyti vaistinėse – jie nebus veiksmingi genitalijų karpų atveju. Visuomet pasikonsultuokite su savo gydytoju ar sesele.

Negydomos, genitalijų karpos gali savaime išnykti. Tačiau gali būti ir taip, kad jos išliks tokio pat dydžio arba išaugės dar didesnės ir jų atsiras dar daugiau. Jos taip pat išliks užkrečiamos.

K. Ar genitalijų karpos pavojingos nėštumo metu?

A. Kai kurios moterys patiria, kad genitalijų karpos padidėja nėštumo metu. Dažnai, praėjus 6 savaitėms po gimdymo, karpos vėl sumažėja ir paprastai išnyksta.

Kai kurie gydymo metodai yra netinkami nėštumo metu, todėl gydymas gali būti nukeltas iki kūdikio gimimo. Jei esate nėščia, arba bandote pastoti, informuokite gydytoją, kad šis galėtų parekomenduoti gydymą, kuris nepakenks besivystančiam kūdikiui.

Yra labai mažas rizikos faktorius, kad perduosite savo virusą kūdikiui nėštumo metu arba gimdant.

K. Kaip galiu pasakyti savo partneriui, kad užsikrėčiau genitalinėm karpom?

A. Kai kurie žmonės gali jausti nerimą, pyktį, išgąstį ar gėdą, kai reikia pasikalbėti apie lytiniu būdu plintančias infekcijas su savo esamu ar buvusiu partneriu/-iais. Jūsų partneris sužinos, kad turi ŽPV tik tuo atveju, jei bus matomos karpos.

Niekas negali jūsų priversti pranešti savo partneriui/-iams apie tai kad užsikrėtėte LPI, bet tai yra labai rekomenduotina.

Jūsų gidas apie lytinę sveikatą ir gerovę

K. Kaip yra geriausia išvengti infekcijos?

A. Norint sumažinti ŽPV plitimą, visuomet naudokite prezervatyvus – ŽPV negali plisti per prezervatyvus. Tačiau, jeigu virusas jau egzistuoja ir yra veiksmingas genitalijų odoje arba vietose, kurių prezervatyvas nepadengia, infekcija vis viena gali plisti. Jeigu yra pastebimų karpų, kurių prezervatyvas nepadengia, geriausia vengti lytinio suartėjimo iki karpas išnyks.

Geriausias būdas išvengti visų lytiškai plintančių infekcijų, įskaitant genitalijų karpas, ŽPV ir ŽIV yra laikytis **saugesnio sekso** taisyklių. Tai reiškia, kad reikia naudotis prezervatyvais, kai suartėjimas yra vaginalinis, analinis ir oralinis.

Saugesnis lytinis gyvenimas

Lytiškai plintančios infekcijos (LPI) gali būti perduodamos vieno asmens kitam lytinių santykių metu, kai santykiaujate be apsaugos priemonių ar dalinatės sekso žaislais. LPI galima užsikrėsti ir dažnai nekeičiant lytinių partnerių. Tačiau galimybė užsikrėsti LPI yra didesnė, jeigu neseniai pakeitėte savo lytinį partnerį arba jeigu turėjote daugiau nei du lytinius partnerius 12 mėnesių laikotarpyje.

Saugus seksas – tai lytinis aktas, kurio metu naudojami prezervatyvai ir dantų dambos oralinio sekso metu, bei prezervatyvai su vandens pagrindu pagamintais lubrikantais analinio ir vaginalinio sekso atvejais. Šios priemonės padeda apsaugoti nuo infekcijos jūsų partnerį.

Prezervatyvus (sargius) galite gauti nemokamai iš lytinės sveikatos tarnybų, kaip pavyzdžiui, GUM (urogenitalinės medicinos) ir šeimos planavimo, bei jaunimui skirtų anoniminių paslaugų. Juos taip pat galima įsigyti daugumoje vaistinių ir prekybos centruose. Visuomet naudokitės kokybiškais prezervatyvais, kurie pažymėti Europos Tarybos kokybės ženklu.

Daugiau informacijos prašome ieškoti adresu www.sexualhealthscotland.co.uk arba prašome skambinti informacijos linijos telefonu 0800 121 4590.